

ברכת כהנים בתורה

מסכת: פסחים (פרק ט"ז)

מרכיב: מצאית אלו קרי' (9)

מלאכה דכהן פניו אינו נושא את כפיו [1] כי השדר נלא אשה שרר נלא שמחה ורואי למנצח שיהא שרר בשמחה כמו שמצינו בנחמך אחר שאלו כחיו ואנצרך וכן מצונו שמעיס וטובי לב וכחיו ויברכו את המלך:

אלו אלו ס' מ' א' ק' (10) ק' מ' ס' מ' א' נ'

כד י' נתן. אף על פי שהיא קטרי, נושא את קפיו. הנהו י'ש אוקרס (קס) ד'אני נושא (ס) קפיו. ד'שירי קלא אשה שררי קלא שפחה. והקבוצה יש לו להיות בשפחה (פרוכי סוף הקרא שרר וס' י' - וס' קס) (קס) ש' נושא קפיו. (קס) אף על פי ש'אני נשי, וכל ק' קום הרצה קלא ל'שא קפיו אין מוחין קפיו. רק שלא יהא קבית הנקטת (קס) ק'ש'ה שקורין (ס) כהנים או אוקרס להם לשל ד'ק'ס.

ה' י' א' ס' מ' א' ק' (11) ק' מ' ס' מ' א' נ'

כתב האגור (ס' קט) שנשאל מהר"י מולין (ש"ס מהר"ל המדשות ס' כח) למה אין הכהנים נושאים כפיהם בכל יום מאחר שהוא מצוה עשה והשיב מפני שמנהג הכהנים לטבול קודם כמו שכתוב בהגהות מיימוניות ג' וכלל יום קשה להם לטבול בחורף ולכן עלה המנהג דוקא ביום טוב וגם מטעם טבול מלאכה וכשהכהן אינו נקרא אינו עובר עכ"ל דחה פתחו להי"ס מנהג מקומו ואינו משפיק כי מה שכתב מפני שנוהגים לטבול קודם האו תומכא דאפי' לידו קולא היא וחלי מניח בלא מניח שהרי טבילה לנשיאת כפיהם לא הזכירה בתלמוד ואם הם נהגו להחמיר ולטבול למה יטבולו כשכל כך שלש עשה בכל יום ואף על פי שאינו עובר בלא א"כ נקרא מכל מקום מוטב להם שיקיימו שלש עשה בכל יום ולא יטבולו כיון שאינם מחויבים משיטבולו ועל די כן ייטו מלקיים שלש עשה בכל יום וישר כחם של בני ארץ ישראל וכל מלכות מזרים שנושאים כפיהם בכל יום ואינם טובלים לנשיאת כפיהם (כא):

ה' י' א' ס' מ' א' ק' (12) ק' מ' ס' מ' א' נ'

שלום לכוז' ידיו ס':

ברבר אשר שאל כ"ס בדבר המנוח הכסוג בכל מדינות אלו שלח יסו הכהנים נושאים כפיהם כ"א כ"א ל'בד ויש מי שלכו עקש בדבר לפי שכתב מן כבודו הוה שייח' נושאים כפיהם בכל יום אם יש מקום ויסוד למנוח זה ואם יש כח לבטלו אם לא:

תשובה במחלס אנצ'ר לו כי המנוח שזכרנו מסיגן סיוס שלא יבאו כהנים כפיהם כ"א כ"א ויש מקומות שכתבו אף בשמחה הוה מנוח קדום יוסר מן חמשה מלוחם שרה כמנוח כס' ס' שב"ץ קמן שחיבר סלמידו של מכר"ם מרוטנבורג רבו של הרמ"ב בכסב ח"ג אינו אומר אחר ברכה ככ"כ ושמו את פניו תפני תלמי' ברכה ככ"כ לא הוה לנו לומר מן הדק שבימינוס או עולין לדוק כלל יום וכנגד זה אנו אומרים ברכה ככ"כ פכ"ל ובספר כל בו ס' י"א כתב ח"ג וכסב ס' י"ב ש"אן אומרים אחר ברכה ככ"כ ושמו כ' לפי שבימינוס היו עולים לדוק כלל יום וכנגד זה אנו אומרים ברכה ככ"כ זע"ל: כ"כ כלל כ' ס' קר"ב ח"ג ואף המנוח עתה לעשות ל"כ אלא בשמחה וי"ס ואפשר כי נמנו מפני טורה אינור עכ"ל ואחרישס כחיץ סכר"ל כ"א רכס של כל גדלי מדינת אשכנז והאגור וסר"מ וכש"ס כ"כ"ג וכע"ז וכ"א"ל נעשו דל"ג אחריו רק כס"ז כהר' ה"אן לנפל כ"י"ט כ"י"ט כס"ב ר"כ ע"ה ודל"ס מדינתס ש"אן לוח מסמכ וכן מל"ס מדברי ש"אן למדינתס ואף כ"א לא כסב כ"א שייכר כחם של בני א"י ומל"ס ס' מ"ס כ' אכל מ"ס לא שוקי אלמשיס לכסוג כרא"י לנפל סמנוכ כדרכו כס"ר מקומות כסמכ"ד מנוכ: ש"א"ו ישר נעייח מ"סו דגס

ק' מ' ס' מ' א' נ' (1) ק' מ' ס' מ' א' נ'

הצט ואינו אומר אחר ברכת כהנים ושמו את שמי על בני ישראל מפני שאפילו ברכת כהנים לא היה לנו לומר מן הדין שנימין היו עולין לדוק כלל יום וכנגד זה אנו אומרים ברכת כהנים:

כ' א' ס' מ' א' ק' (2) ק' מ' ס' מ' א' נ'

ואין המנהג עתה לעשות נשיאות כפים אלא בשבתות וימים טובים ואפשר כי נמנעו מסני טירח צבור:

מרכיב: מצאית אלו קרי' (3) ק' מ' ס' מ' א' נ'

גרסינן בירושלמי בשם רבי אליעזר כל כהן שהוה בביהמ"ד ואינו נושא את כפיו טובר בשלשה עשה ר' יוחנן ק' פי כד הוה עשה ודמיק רשיה ק' ליה אחורי עמודא ר' אליעזר (אומר) נסיק לנרא מכלן הנריך ד"ר יעקב הלוי משפירא לנלא לכהן מביח הכנסת קודם שיחמיל ש"ל בטבילה כשהכהן אינו נושא כפיו פ"י דמדיק רשיה או בתוך שנים עשר מדש על כפי ואמו כי לו טבוחן שלא לישא את כפיהן:

אלו אלו ס' מ' א' ק' (4) ק' מ' ס' מ' א' נ'

אבלות נושא קפיו, וכתוב שקצת ימי (ש) אבילות, (קס) "בצא" (ס) מבית הנקבת קשעה שקורא כהנים. הנהו י'ש אוקרס קל וסן האבלות (קס) אפילו דר ק'ס ק'ס ח'ש (קס) על א"י וכל (ס) (ס) א"י א"י, א"י נושא את קפיו (פרוכי סוף סוף הקרא שרר וס' י' - וס' קס) (קס) ש' נושא קפיו. (קס) אף על פי ש'אני נשי, וכל ק' קום הרצה קלא ל'שא קפיו אין מוחין קפיו. רק שלא יהא קבית הנקטת (קס) ק'ש'ה שקורין (ס) כהנים או אוקרס להם לשל ד'ק'ס.

כ' א' ס' מ' א' ק' (5) ק' מ' ס' מ' א' נ'

קפג) תאנא, כל כהן דלא רחמין ליה עמא, לא יפרוס ידיו. ועובדא הוה בחד כהן דקם ופריס ידיו, ועד דלא אשלים, אתעביד תלא דגרמי. מי"ט. משום דלא ברין בחביבותא. וקם אחר ופריס ידיו וברין, ואתתקן ההוא יומא. כל כהן דהוה לא רחים לעמא, או עמא לא רחמין ליה, לא יפרוס ידיו לברכא לעמא, דכתיב " טוב עין הוא יבורך, אל תקרי יבורך, אלא יברך.

אלו אלו ס' מ' א' ק' (6) ק' מ' ס' מ' א' נ'

י"א (ס) י' ק'ש'ס'ודין קדימם קלפי ק'ס, (ס) וי"ס (ס) ק'ק'רין 'אשר יקדשו של אהרן (ענין לקדו את צמח ישראל וס ק'א'ה'ר):

מ' א' ס' מ' א' ק' (7) ק' מ' ס' מ' א' נ'

הוה כהנ' . ליל דפי כהנ' כוזר כל כהן תלח רחיס לנפלא או עמא לא רחמין ליה לא ישר כפיה:

ה' י' א' ס' מ' א' ק' (8) ק' מ' ס' מ' א' נ'

פ"ה) שאלת עיד כהן פנוי אם מותר לישא את כפיו אם לאו לפי שמצאת בשם הרב ר' יצחק ב"ר יהודה ז"ל שאינו נושא את כפיו עם אהיו הכהנים שהמברך צריך לברך מתוך השמחה והשרוי בלא אשה שרוי בלא שמחה.

תשובה דבר זה לא שמעתיו לאוד מרבותי ז"ל מעולם ולא ראיתיו לאחד ממהברי הספרים ואולי מדרש הגדה הוא אבל לסי גמרתנו אינו נראה כן שלא היוכר זה בשים מקים.

בגלותן ואין להם לפתח בני ביתם כי אם הלחם אשר ילקחו בידעת
אפס דבר יום ביומו והם סורדין למחיתתן ואינם שרירים בשמחה לכן
אין נושאים כפיהם ביום שיש בו ביטול מלאכה לעם ואף בשבת אינן
נושאים כפיהם מפני שטרודים במחשבתם והרודים על משה ידעהם
שעברו ושעתידיים להיות רמח גופם קצת מעמלם ואינם שרירים כל
כך בשמחה כמו ביום טוב שנאמר בו (דברים לו יד) ושמחת בתוך
ולכן נשתרבו המנוג שלא לישא כפים כי אם כימים טובים כן נראה
לי:

כחא ס' מ'ן קכס' פל' 8' 2N

קכס' פל' 8' 2N
קכס' פל' 8' 2N
קכס' פל' 8' 2N
קכס' פל' 8' 2N
קכס' פל' 8' 2N

ס' מ'ן קכס' פל' 8' 2N

ות"א אמר לישא כפיהם כפי ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
יכולי לפקוד כל העולם מן חפלה משום שזכרם
ולא מן זכור פמור מפלס ואיכ' פסס' א' מספיק גם
על ריכ' דשטר לטור' ל' לישא א' כפז' ונס' זה נסן
מלוד ויש לכוסף' לפי' ס' דני'ס' פולן' לרונן' גם ס'וס'
וכ' כרפ"א ס' קכ"ח' פס'יס' שמתה' לוא' כרלס' שמש' וסוכ'
לכ' ולכא"י' א'ן' סוכ' ס' ענין' אליז' ולכרל' א"ש' דפיקר'
שכרס' כגלות' כוא' מפס'ס' בלכול' כרפס' וכרס' וסן' שמש'
לכ' מסלן' בלכול' כרפס' של' כגלות' פ"כ' אז' יכר' כפס'
לפלות' לרונן' :

א'וכ' כ'ק'ו'ס' ס'ל'ק' ע' א'וכ' ק'ל'ק'

אָרֶץ הַשְּׂמֵחָה וְהַתְּעוּנָה

קלד

בארץ ישראל אפשר להמשיך שמחה דקדושה גם במקום
השסחה בעצמה, אבל בחוץ לארץ אי אפשר להמשיך שמחה, מפני
הקשיגוריא והחרון של כחות הדין שבחוץ לארץ, כי אם על ידי
שאובה ס' שמחה ממקור העונג, ששם אין שום מניעה ופגע מגיע.
ומשום הכי אפילו משום צער החורבן שמחה הוא דאסור.
הא תענוג שרי.

וכשמחצננים באהבה בתענוגים ממקור הקודש, יורדת היא
למטה שמחה טהורה מדושנת עונג, שהיא ממשכת את אורא
דארץ ישראל קצת גם בחוץ לארץ, להשיב נפש המיחלים
לחסדי השם ית', המצפים לראותה ולשמוח בשמחתה
זכרני ד' ברצון עמך פקדני בישועתך, לשמח בשמחת גויך
להתהלל עם נחלתך.

ע'ס' כ'ס'י' ס'ל'ק' ע' א'וכ' ק'ל'ק'

ג) ומדוע אמנם תהא מצוה זו שונה מכל מצוה שבתורה שתהא דוקא
בשמחה, ואם לא — מוסב שלא לקיימה, והלא כל המצות צריכות להיות בשמחה
ככתוב, תחת אשר לא עבדת את ה' א' בשמחה' ופ"ם לא נפטר מלקיימה כשאינו
בשמחה, וגם אבל חייב בכל המצות, ומ"ש מצוה זו שמתנאי שלה שתהא בחדה
יבאהבה, השלפוך מסיים בברכה, באהבה, ואייה אפוא נצטיינו עלי' בידוד
שתהא באהבה?

שמעתי ע"ז הסבר פשוט מהרב צבי יהודה הכהן קוק הי"ד (בן הבאן

פ"ם כזה ולא נסירא וכבר פסק עליו בספר זכרון יוסף פ"ג לך
מלא דכיס סכמה דל מס סכחוקי ע' אצ"ז הליכר דלרתיסל
ליכא לא יזכ' לסרירס ממחקס ופלאי עזומס דמשיקרו בני לא
לסחוק ענפלק רק כסרומס דרבנן ולא כסרומס דלרתיסל ומל"כ
שכא ע"כ א'ן' ענפלק לרומס דלרתיסל שכוס ען מיסס וס"כ
כסרולס קמל' דלכ"י כסרומס דלרתיסל סייס משוס דלסחוק לנ"כ
ולסרומס אף על פי כנגולס לא סייס לסס כי אם סרומס דרבנן
מלל עקב' ל' סרילס ממחקס כיון כס"ז אוליס כסרומס - משוס
מחקס כסרומס אכל קדש'ס דל' לסחוק בלכילסס כלל כסרומס ומי
לא סולל :

ס' מ'ן קכס' פל' 8' 2N

אמר אבי מ"ש היה חפ"מ
סרומס אמרס חרובי קא כסרובס עזומס
כיון דסרומס לוא ס' ונתן ולא שטרל מעצמו
מחוקף לא חפ"מ כס"כ אמר רב' לי
וכון דסרומס לוא חפ"מ ר"ש אחר' הבצ"ר מאד אומר בני שמאל
חלקם שאלו ביהם כס"כ בני לא אמרס ואי רב' לי שקלמס כיון
דסרומס לוא ס' חפ"מ י' העשע"ס כס"כ את ידעם הטרעניס חלקים
משקל בני לא שקלמס לר' כס"כ י' וס"כ רכופד' י' לאחוקף נפשא ב"כ
לפ"ס ידע' אמרס ליה עידע"ס

ס' מ'ן קכס' פל' 8' 2N

ות"א אמר לישא כפיהם כפי ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
יכולי לפקוד כל העולם מן חפלה משום שזכרם
ולא מן זכור פמור מפלס ואיכ' פסס' א' מספיק גם
על ריכ' דשטר לטור' ל' לישא א' כפז' ונס' זה נסן
מלוד ויש לכוסף' לפי' ס' דני'ס' פולן' לרונן' גם ס'וס'
וכ' כרפ"א ס' קכ"ח' פס'יס' שמתה' לוא' כרלס' שמש' וסוכ'
לכ' ולכא"י' א'ן' סוכ' ס' ענין' אליז' ולכרל' א"ש' דפיקר'
שכרס' כגלות' כוא' מפס'ס' בלכול' כרפס' וכרס' וסן' שמש'
לכ' מסלן' בלכול' כרפס' של' כגלות' פ"כ' אז' יכר' כפס'
לפלות' לרונן' :

וע"כ כדבר נהד דלף בני פ"י כשפס'ס ק כוא' מוסס' פלל
ל' לספיק' כככיס' ממחוקף כסחוקו מד עכסיו ואלף
פ"ס ש"ס קולל' דנרג' וס"כ ק"ו סרניס' נג"ד דכד עכסיו נסוג
כלמס' פלל' לישא כפיהם כנול' כוא' ס' כנול' ארס' לכס"כ לס"כ
וכי' אר"ס' נס"ס' שפס'ו כרוד' פלל' ס'ל'ס' ל'כס'ס' ד"כ' סכסכ' ע'
כיס' לנכ"כ ע' א'יסר' כ"ל' כרל' כרוד' כ"ו' וק"ו כרניס' פל"ס'
ל'כס'ס' דכ' כסכ"כ ע' א'יסר' ל'כס"כ ע' סיסר' כ"ל' כרל'ס' כרוד'
וכי' ארנכ"כ כנ"ס' רל' כרוד'ס' ל'כ"כ' ס"כ' כפ"ק א'יסר' כרניס'
ל'כס'ס' דכ'ס' וכוזיס' וכפונכ' כפיימ' אז' ען' רכ' פ"ס' דכיס' וכוזיס'
ומי' מלס' יאמר ס"ל' ל'כרניס'כ' :

ס' מ'ן קכס' פל' 8' 2N

(כא) ואני אומר כי הסעם שחשבו הם לספול הוא העיקר כי מחמת
ביטול מלאכה לעם שבאלו הארצות שהכתיבם והעם סורדין במחיתתן

הכהנים נושאים כפים ככל יום ויום בזמננו, ונ"ל טעם פשוט דנ"כ כתיב בקרא אחר עבודה וכדילפינן רפ"ב דמגלה מדכתיב וירד מעשות החטאת ויברך את העם, ותפלה במקום עבודה ואין ספק כשאין עבודה רצויה והיא פגול ח"ו גם ברכת כהנים לא תחול על המתכרכים אז, והיות בעו"ה כל ימות החול טרודים על המחיה והכלכלה ורוב התפלות בלי כוונה וטרדה מרובה ותפלה בלא כוונה כקרבן שאינו רצוי ע"כ מברכים ביי"ט שהעולם פנויים ומכוונים בתפלתם, וכה"ג כ' בפירוש המחזור על המנהג שנוהגים לברך הילדים בשבת ויי"ט דוקא ע"ש:

ולע"ד מ"ש הוא נכון ואמת וה' יזכנו לראות כהנים בעבודתם וישראל שרויים על אדמתם כחצרותם ובטירותם:

והנני חותם באהבה רבה א"נ:

משה"ק כופר מפפר"מ

ש"ס יו"ט - אהבה רבה

ועתה אפי' מן ההדג - כהן דינים ומנהגים ממש - אשר לא נזכרו בשו"ע ש"ל. ובמפתח רב. וכדעתי נאזכר בשו"ע בשפ"ה ח"א:

(ה) נשאל האלוהים ה' את ישראל (ס' ב' ס' ל' ג') דעת רבינו הגאון נ"ס - שיבדו הכהנים טעמים כפייהם בכל יום אף בחי"ל (וכא"פ של לא העיר נזה - פ"מ בעלית קיר א') ות' נשאל חזק שפ"ר חלק א"ר (השו"ב ל'ג') מ"ס לענין שיפאת כפים ככל יום יוש"פ - [ושמתי שר' רבינו ז"ל - רח"ל להנציח נבחרת שלו"ג כ"ל כ"ל שיפ"ו הכהנים כפייהם - ומד' היתה הפסיכה שבוט הוא שחג זה נחשב כבית האסורים - פ"ע לעילוח הוא שנתגלגל עליו - הענין המתולקת בין הרב והקל דוילג'א - כדע"ס - ולכן אף כשיפאת חזקת האסורים לא רצה עוד ליקטע המנהג הזה - (הגר"ל) וא"י שמתי פשה קודם - דודי הגאון מוה"ר ז"ל - שפחה שפחה החזקת רב ז"ל - להנציח כבית מדרשו - שיבדו הכהנים טעמים כפייהם בכל יום - ולא ברך לנו לשנות מעשה - עד שפ"א באתע היום - התלמיד בדעתו - שמתחיל שיפ"ו הכהנים כפייהם - והנה נאזכרו היום לקדוה ונתנוהו בתפילה - על העלילה שפ"ל עליו כמפורסם - כנראה שכן כפייהם כבנו הדבר - ובצו"ט השיפור אשר עוד דודי הגאון ז"ל - שפ"א התלמיד נדעתו גם הוא - שיפ"ו כפייהם וולאין לחזקת - שיפ"ו הכהנים כפייהם - והנה נל"ל השי"ך ליום המתחיל - בספר הבח"ד - מכו' נראה שלא אסתייע מילתא אולי לתמן כדעתי על האסורים שלפנינו - (הגר"ל) (מהמ"ש)

א"י חותם באהבה רבה

והנני חותם באהבה רבה א"נ:
 חתומי ששמעתי כמדומה מחוסי
 בגאון מכריז' הגאון ז"ל שפעם ה' בספר רבינו כנ"ל
 ז"ל לטעמי נ"כ בכל יום כבני מדרשו. ועכנכו מן השמים ונלקח
 לבנים כשפ"ה כבני מדרשו כנראה כנראה כנראה ל"ע. וחל"ל ח"ו
 בגאון אפי' כדעתי מוכריז' ז"ל ככ"ס כיו"ס א' שבוט כמפורסם
 יטה ליתא כפייהם. ונראה לילה נספק ח"ו כפייהם שבעיר וז"ל
 והטעם שיש בזה לזכר ובר כוד כספרי השפחה ככדעתי כיווד פ"י
 נ"כ בחי"ל. ואין לחט יודע עד מה:

א"י חותם באהבה רבה

מהרא"ה קוק זצ"ל). דכל הבעת ברכה בעיקרה תלויה בטוה' הלב. דרך משל:
 אב אומר אדם לחניו. יהא לך אחרית טובה' יש שמכח בזה קללה (כמו שיש
 מהמן מביעים קללה 'חססו האבין א גוטין סוף'). האם יאמר לתבירו 'יברכך'
 ואינו יודע באור המלה - הנחשבה ברכה? וכשאומר 'יאר ה' ומכוח במלת יאר
 לא להאר אלא ח"ו שם 'ארה' הוזהו ברכה או קללה? או כשאומר 'ויחונך' ומכוח
 'ויחונק' הוזהו ברכה? נמצא שבברכה לא המלים כשהם לעצמם הברכה אלא רק
 כוונת הברכה, וזו תלויה בשעור ההב"ע. ובמידת האהבה. שרוחש למתברך.
 והיות שבשעת חדות הלב. לבו מביע ברכה. ובשעת עצבית יוצאים הדברים
 מפיו בלב ולב. לכן הנהיגו (אחר זמן) במקווי' הגלויות (שבהרבה עתות שרוים
 בצער) שישאו כפים רק בירט שאז חרות ה' מעוים (ויש גם עירות בארי' נ"כ
 רק בשבת ויו"ט).

ש"ס חנה רבה

"... ביאגרות' מחזק בקשר לנשיאת כפים, שמהות המצוה היא השמחה. פעם
 נכרתי בענין זה, ונכתב כשמי ביטוי לא יפה בספר 'גשר החיים'. כנראה שלא
 נשמעתי, או לא הובנתי היטב. כבר הרבה שנים מתהלך אני עם רעיון זה.
 כישולחן ערוך' סודרו הלכות ברכת כהנים לאו דווקא בחוץ הלכות יום-טוב אלא
 בסדר של כל יום. וכן הוא ברמב"ם. הרמ"א בא אחר כך וכתב: 'נהגו בכל
 מדינות אלו שאין נושאים כפים אלא ביום טוב'. בחוץ לארץ לא נהגו לישא
 כפים בכל יום, על סמך פסוק ב'משלר: 'טוב עין הוא יברך'. והרי בגלות
 טרודים בפרנסה וענינים אחרים. אגב, יש חלקים בארץ-ישראל שאינם נוהגים
 לברך ברכת כהנים כל יום, כגון בחיפה בבחי"כנסת של חסידים. כאשר הזדמנתי
 לשם, אני כן עליתי לדוכן. כמובן, לא עשיתי כן על דעת עצמי."

אמנם לשון הרמ"א שלא נהגו הוא לכאורה משתנה מאוד. הרי ברכת כהנים
 היא מצוה מן התורה, אחת מתרי"ג מצוות, כדברי הרמב"ם, שמצוה עשה לברך
 את ישראל בכל יום. וכי יש מקום לומר למשל: 'נהגו לא להניח תפילין?
 אפי'ן, מה מובן הביטוי 'נהגו בכל מדינות אלו שאין נושאים כפים?
 אלא שברכת כהנים אינה מצוה של אמירה. יש בתורה מצוות של אמירה,
 אמירה בכנותה, אבל כאן נאמר: 'כה תברכו את בני ישראל, אמור להם... ושמו
 את שמי על בני ישראל ואני אברכם'. אין כאן ענין של אמירה אלא של שימת
 ברכה. דרך הציתור הזה, מתוך גרונו של כהנים, נמשכת ברכה אלוהית, ברכה
 מן-השמים. דרך אדם זה נמשך שפע של ברכה, ממשיות של ברכה. לכן אם
 האדם הזה בריא ומרגיש טוב, אם הידידות שלמה, אז נמשכת ברכה אמיתית
 דרך רמ"ח איבריו ורש"ה גידיו. כדי שהברכה תימשך בכח המצוה, בכח הקדושה
 האלוהית, יש צורך בהרגשה נפשית וגופנית טובה, בשמחה, במצב רוח טוב, ואז
 אפשר לקיים את הברכה בשלימות ואמיחות. אבל במצב רוח לא טוב או חולני,
 אי-אפשר לברך. זה דומה לאדם שאין לו תפילין ברשותו, ואינו יכול להניח, כי
 הוא אנוס. כך המצב בחוץ לארץ: צער הגלות, פירוד הגלות, סידרת הפרנסה
 בגלות. במצב הגלוי אין אפשרות לברך. זה גדר של אנוס. אמנם, מיד פעם,
 בזמ-טוב, יש איזו התרוממות מיוחדת, ומתגברים מכה שמחת יום-טוב.

פעם שדחתנו על זה עם הרב טיקוצ'ינסקי, והוא הזכיר את הרברים בשמי
 בספרו 'גשר החיים', אבל במילים משונות מאוד: שברכת כהנים מעוכבת כיון
 שאי-אפשר לדעת מה הכהן חושב באומר את המילים. למשל, שמא יש לכהן
 סינה על אחד מישראל, וכשהוא אומר ז'יחנך" הוא מתכוין שיחנך! זה ענין
 אחר לגמרי, שלא שייך כלל למה שאמרתי. במחילת כבודו, מאוד לא נעים לי
 שנכתבו דברים אלה בשמי. אני מאוד מתבייש. הרב טיקוצ'ינסקי ואני היינו
 מיהודים. עצם פגשתי אותו ואמרתי לו: 'זו לא השפה שלי ולא הסגנון שלי.
 פעולם לא הייתי אומר דברים כאלה'. הוא אדם חשוב מאוד, אבל במקרה זה
 הוא לא הפס היטב..."

מתוך שיחת רבינו, מס' 33, אושר העתיד, סע' 21-22.

א"י חותם באהבה רבה

כי הגאון מו"ה זלמן מרגליות בתשו' בית אפרים
 [חא"ר סי' ו'] נתעורר ע"ז לומר דמשום כן אין
 וידעתי